

Vyhlásenie o zoznámení s rizikami pre futures a opcie

Toto stručné vyhlásenie nepopisuje všetky riziká a ďalšie významné aspekty obchodovania s futures a opciami. S ohľadom na riziká by ste mali takéto transakcie uskutočňovať iba vtedy, ak rozumiete povahe zmlúv (a zmluvných vzťahov), do ktorých vstupujete, a miere vystavenia riziku. Obchodovanie s futures a opciami nie je pre každého z radov verejnosti vhodné. Mali by ste starostlivo zvážiť, či je obchodovanie pre vás vhodné s ohľadom na vaše skúsenosti, ciele, finančné zdroje a ďalšie relevantné okolnosti.

Futures

1. Účinok „pákového efektu“ alebo „finančnej sily“

Transakcie s futures so sebou nesú vysoký stupeň rizika. Výška počiatočnej marže je vzhľadom na hodnotu futures kontraktu malá, takže transakcie sú ovplyvnené „pákovým efektom“ alebo „finančnou pákou“. Relatívne malý pohyb na trhu bude mať úmerne väčší dopad na prostriedky, ktoré ste vložili alebo budete musieť vložiť: to môže pôsobiť ako proti vám, tak pre vás. V dôsledku udržania svojej pozície môžete utpieť úplnú stratu počiatočných maržových prostriedkov a akýchkoľvek ďalších prostriedkov uložených vo firme. Ak sa trh posune proti vašej pozícii alebo sa zvýšia úrovne marží, môžete byť vyzvaní, aby ste v krátkom čase zaplatili dodatočné prostriedky v nemalej výške s cieľom udržania svojej pozície. Ak v stanovenej lehote žiadosti o dodatočné prostriedky nevyhoviete, môže byť vaša pozícia zlikvidovaná so stratou, a vy nesiete zodpovednosť za akýkoľvek výsledný deficit.

2. Príkazy alebo stratégie znižujúce riziko.

Zadávanie určitých príkazov (napr. príkaz „stop-strata“, ak je to povolené miestnymi zákonmi alebo príkazy „stop-limit“), ktorých účelom je obmedziť straty na určité čiastky, nemusia byť účinné, pretože trhové podmienky môžu realizáciu takýchto príkazov znemožniť. Stratégie využívajúce kombinácie pozícií, ako napríklad pozície „spread“ (rozdiel) a „straddle“ (rozpätie), môžu byť rovnako riskantné ako pri jednoduchých „dlhých“ alebo „krátkych“ pozíciách.

Opcie

3. Variabilná miera rizika

Transakcie s opciami so sebou nesú vysoký stupeň rizika. Kupujúci a predávajúci opcií by sa mali zoznámiť s typom opcie (t.j. predajnou alebo kúpnu), s ktorou zamýšľate obchodovať, a so súvisiacimi rizikami. Mali by ste vypočítať, do akej miery sa musí hodnota opcií zvýšiť, aby sa vaša pozícia stala ziskovou, s prihliadnutím na prémii a všetkým transakčným nákladom.

Kupujúci opcií môže vyrovnat' alebo uplatniť opcie alebo povoliť vypršanie platnosti opcií. Uplatnenie opcie má za následok vyrovanie v hotovosti, alebo kupujúci získa alebo dodá podkladový úrok. Ak ide o opcie na futures, kupujúci získa pozíciu futures s príslušnými záväzkami k marži (pozrite vyššie uvedený oddiel Futures). Ak sa zakúpené opcie stanú bezcennými, utrpíte úplnú stratu svojej investície, ktorá sa bude skladať z premie za opcie plus transakčných nákladov. Ak uvažujete o nákupe opcií, ktoré sú v stave deep-out-of-the-money, mali by ste si uvedomiť, že šanca, že sa tieto opcie stanú ziskovými, je vzdialená.

Predaj („writing“ (zapísanie) alebo „granting“ (udelenie)) opcie všeobecne predstavuje omnoho väčšie riziko než nákup opcií. Hoci je prémie prijatá predávajúcim pevná, môže predávajúci utrpieť stratu značne prevyšujúcu túto čiastku. Predávajúci má povinnosť uhradiť dodatočnú maržu s cieľom udržania pozície, ak sa trh bude pohybovať nepriaznivo. Predávajúci bude takisto vystavený riziku, že kupujúci uplatní opciu, a predávajúci bude povinný vyrovnať opciu v hotovosti alebo získať alebo dodať podkladový úrok. Ak ide o opciu na future, predávajúci získa pozíciu vo future s prídruženými záväzkami za maržu (pozrite vyššie uvedený oddiel o futures). Ak ide o opciu „krytú“ predajcom, ktorý má zodpovedajúcu pozíciu v podkladovom úroku alebo vo future či inej opcii, môže dôjsť k zníženiu rizika. Ak opcia krytá nie je, môže byť riziko straty neobmedzené.

Niektoré burzy v niektorých jurisdikciách umožňujú odložené platby opčnej prémie, čo vystavuje kupujúceho zodpovednosti za maržové platby neprekračujúce čiastku prémie. Kupujúci stále podlieha riziku straty prémie a transakčných nákladov. Ak je opcia uplatnená alebo vyprší jej platnosť, kupujúci je zodpovedný za akúkoľvek dosiaľ nezaplatenú prémie.

Ďalšie riziká spoločné pre futures a opcie

4. Zmluvné podmienky kontraktov

Firmy, s ktorou obchodujete, by ste sa mali opýtať na podmienky konkrétnych futures alebo opcií, s ktorými obchodujete, a na súvisiace záväzky (napr. na okolnosti, za ktorých môžete mať povinnosť uskutočniť alebo prevziať dodávku podkladového úroku futures kontraktu, a ak ide o opcie, na dátumy vypršania platnosti a obmedzenie času na uplatnenie). Za určitých okolností zmenáreň alebo zúčtovacie stredisko môže zmeniť špecifikácie nesplatených kontraktov (vrátane ceny uplatnenia opcie) tak, aby odrážali zmeny podkladového úroku.

5. Pozastavenie alebo obmedzenie obchodných a cenových vzťahov

Trhové podmienky (napr. nedostatok likvidity) a/alebo platnosť a účinnosť pravidiel určitých trhov (napr. pozastavenie obchodovania v akomkoľvek kontrakte alebo v zmluvnom mesiaci v dôsledku cenových limitov alebo aplikácie „prerušovacích mechanizmov“) môžu zvýšiť riziko straty tým, že sťažia alebo znemožnia uskutočňovanie transakcií alebo zlikvidujú / vyrovnejú pozície. Ak ste opcie predali, môže to zvýšiť riziko straty.

Okrem toho nemusia existovať bežné cenové vzťahy medzi podkladovým úrokom a future a podkladovým úrokom a opciou. K tomu môže dôjsť vtedy, keď napríklad futures kontrakt, na ktorom je opcia založená, podlieha cenovým limitom, zatiaľ čo opcia nie. Absencia podkladovej referenčnej ceny môže sťažiť „spravodlivé“ posúdenie hodnoty.

6. Vklad hotovosti a majetku

Mali by ste sa zoznámiť s ochranou udeľovanou peniazom či inému majetku, ktorý uložíte na účely tuzemských a zahraničných transakcií, najmä v prípade platobnej neschopnosti alebo bankrotu firmy. Rozsah, v ktorého rámci môžete získať späť svoje peniaze alebo majetok, sa môže riadiť zvláštnymi právnymi predpismi alebo miestnymi pravidlami. V niektorých jurisdikciách bude majetok, ktorý bolo možné výslovne identifikovať ako váš vlastný, na účely distribúcie v prípade nedostatku zdrojov rozdelený pomerným dielom rovnako ako hotovosť.

7. Provízia a ďalšie poplatky

Skôr než začnete obchodovať, mali by ste dostať jasný výklad všetkých provízií, poplatkov a iných platieb, ku ktorým sa zaviazete. Tieto (prípadné) poplatky ovplyvnia váš čistý zisk alebo zvýšia vašu stratu.

8. Transakcie v iných jurisdikciách

Transakcie na trhoch v iných jurisdikciách, vrátane trhov formálne spojených s domácim trhom, vás môžu vystaviť ďalšiemu riziku. Tieto trhy môžu podliehať regulácii, ktorá môže ponúkať odlišnú alebo zníženú ochranu investorov. Skôr než začnete obchodovať, mali by ste sa opýtať na všetky pravidlá, ktoré sú relevantné pre vaše konkrétne transakcie. Váš miestny regulačný orgán nebude schopný vynútiť vymáhanie dodržiavania pravidiel regulačnými orgánmi alebo trhov v iných jurisdikciách, kde boli vaše transakcie uskutočnené. Skôr než začnete obchodovať, mali by ste sa opýtať firmy, s ktorou obchodujete, na podrobnosti o typoch odškodnenia dostupných vo vašej domovskej jurisdikcii aj v ďalších príslušných jurisdikciách.

9. Menové riziká

Zisk alebo strata z transakcií v zmluvách uzatvorených v cudzej mene (nech už sa obchodujú vo vašej vlastnej či inej jurisdikcii) budú ovplyvnené výkyvmi menových kurzov, keď je potrebné v zmluve prevádzať jednu menu na inú.

10. Obchodné systémy

Väčšina otvorených a elektronických obchodných systémov je podporovaná systémami s počítačovými komponentmi slúžiacimi na smerovanie, uskutočňovanie, párovanie, registráciu príkazov alebo zúčtovanie obchodov. Rovnako ako všetky zariadenia a systémy, sú aj tieto náchylné na dočasné poruchy alebo zlyhania. Vaša schopnosť získať späť určité straty môže byť závislá na limitoch záväzkov uložených poskytovateľom systému, trhom, zúčtovacím ústavom a/alebo členskými firmami. Tieto limity sa môžu líšiť – mali by ste sa opýtať firmy, s ktorou obchodujete, na podrobnosti v tomto smere.

11. Elektronické obchodovanie

Obchodovanie na elektronickom obchodnom systéme sa môže líšiť nielen od obchodovania na otvorenom trhu, ale tiež od obchodovania na iných elektronických obchodných systémoch. Keď uskutočňujete transakcie v elektronickom obchodnom systéme, budete vystavení rizikám spojeným so systémom, vrátane zlyhania hardvéru a softvéru. Výsledkom akéhokoľvek zlyhania systému môže byť to, že váš príkaz buď nebude realizovaný podľa vašich pokynov, alebo nebude realizovaný vôbec. Vaša schopnosť získať späť určité straty, ktoré je možné prisúdiť najmä obchodovaniu na trhu pomocou elektronického obchodného systému, môže byť obmedzená na menej, než aká je čiastka vašej celkovej straty.

12. Mimoburzové transakcie

V niektorých jurisdikciách, a to iba za určitých okolností, môžu firmy uskutočňovať mimoburzové transakcie. Ako protistrana transakcie môže konať firma, s ktorou obchodujete. Zlikvidovať existujúcu pozíciu, posúdiť hodnotu, určiť spravodlivú cenu alebo posúdiť vystavenie riziku, môže byť zložitá alebo nemožná. Z týchto dôvodov môžu tieto transakcie predstavovať zvýšené riziko.

Mimoburzové transakcie môžu byť menej regulované alebo podliehať samostatnému regulačnému režimu. Skôr než takéto transakcie začnete uskutočňovať, mali by ste sa zoznámiť s platnými pravidlami.